

3. OSVČ – sociální pojištění

Soc. poj. § 5b -z. č. 589/1992 Sb. - Vyměřovací základ sociálního pojištění pro OSVČ

Vyměřovacím základem osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je částka, kterou si určí, ne však méně než 55 % daňového základu.

1 MINIMÁLNÍ ZÁLOHY (V KČ)									
Minimální vyměřovací základ Soc. poj. § 14 odst.6 z. č. 589/92 Sb.									
Rok	Hlavní činnost					Vedlejší činnost			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	% § 14/5 z. č. 589/1992 Sb.	Průměrná mzda Viz výpočet prům. mzdy	Měsíční vym. základ (sl. 1 x sl. 2)	Roční vym. základ (sl. 3 x 12)	Minimální zálohy z mín. VZ (sl. 3 x 29,2 %)	%	Měsíční vym. základ (sl. 2 x sl. 5)	Roční vym. základ (sl. 6 x 12)	Minimální zálohy z mín. VZ (sl. 6 x 29,2 %)
2024	30 %*	43 967	13 191	158 292	3 852				
2024 začínající podnikatelé	25 %**	43 967	10 992	131 901	3 210	11 %	4 837	58 044	1 413
2023	25 %	40 324	10 081	120 972	2 944	10 %	4 033	48 396	1 178

* ZMĚNA SAZEB 2025, 2026

(5) Měsíční vyměřovací základ osoby samostatně výdělečně činné vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost činí nejméně 30 % průměrné mzdy v roce 2024, 35 % průměrné mzdy v roce 2025 a 40 % průměrné mzdy od roku 2026...

** ZAČÍNÁJÍCÍ PODNIKATELÉ

(5) ... V kalendářním roce, v němž osoba samostatně výdělečně činná vykonávající hlavní samostatnou výdělečnou činnost zahájila samostatnou výdělečnou činnost, a v bezprostředně následujících 2 kalendářních letech činí měsíční vyměřovací základ této osoby samostatně výdělečně činné nejméně 25 % průměrné mzdy; to však neplatí, pokud osoba samostatně výdělečně činná v období 20 kalendářních let před kalendářním rokem, v němž zahájila samostatnou výdělečnou činnost, již byla osobou samostatně výdělečně činnou.

2 PRŮMĚRNÁ MZDA				
Výpočet průměrné mzdy pro účely minimálního a maximálního vyměřovacího základu				
Rok	Podle § 17 zákona č. 155/1995 Sb. o důch. pojištění			Soc. poj.
	Nařízení vlády	1	2	§ 5c z. č. 589/1992 Sb.
		výše vym. základu	Přepočítací koeficient	Průměrná mzda (sl. 1 x sl. 2)
2024	286/2023 Sb.	40 638 Kč	1,0819	43 967 Kč
2023	290/2022 Sb.	38 294 Kč	1,053	40 324 Kč

3 SAZBA POJISTNÉHO						
Podíl na soc. poj. z měsíčního vyměřovacího základu na:						
Rok	Soc. poj. § 7 z. č. 589/92 Sb.				Důch. spoř. § 6 z. č. 397/2012 Sb.	Soc. poj. § 7 z. č. 589/92 Sb.
	Sociální pojištění	Důchodové pojištění	Státní politika zam.	Součet soc. poj. bez nem. poj.	Důchodové spoření	Nemocenské pojištění ***
2024	Sociální pojištění	28 %	1,20 %	29,20 %	zrušeno	2,70 %
2023	Sociální pojištění	28 %	1,20 %	29,20 %	zrušeno	2,10 %

*** Účast je dobrovolná podle z. č. 187/2006 Sb.

4 MAXIMÁLNÍ VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD (V KČ)					
Rok	Průměrná mzda - viz výpočet průměrné mzdy	Násobek prům. mzdy	Max. roční vym. základ Soc. poj. § 15a z. č. 589/1992 Sb.	OSVČ, která vykonávala vedlejší činnost, není účastna důchodového pojištění, pokud její příjem je nižší než (§ 10 z. č. 155/1995 Sb.)	
			(sl. 1 x sl. 2)	(2,4 x sl. 1)	
	1	2	3	6	
2024	43 967	48	2 110 416	105 521	
2023	40 324	48	1 935 552	96 778	

5 DOBROVOLNÉ POJIŠTĚNÍ (V KČ)				
Rok	Průměrná mzda	Měsíční vym.základ (sl. 1 / 4)	Sazba	Dobrovolné důchodové pojištění NEJMÉNĚ (§ 5c a § 7 z.č. 589/1992 Sb.)
	1	2	3	sl. 2 x sl. 3
2024	43 967	10 992	28 %	3 078
2023	40 324	10 081	28 %	2 823

6 PODÁNÍ PŘEHLEDU, PLACENÍ A ZMĚNA ZÁLOHY					
Č.	Termíny podání DP, přehledů, platby záloh a změna záloh Změna termínu zvýšení minimální zálohy k 1. 1. 2024	Zákon	Lhůta bez daňového poradce (3 měsíce)	Lhůta - elektronické podání (4 měsíce)	Lhůta s daňovým poradcem (6 měsíců)
1.	Podání DPFO - nejpozději	§ 136 DŘ, § 33 DŘ z. č. 280/2009 Sb.	1. 4. 2024	2. 5. 2024	1. 7. 2024
2.	Podání přehledu - nejpozději	§ 15 z. č. 589/1992 Sb.	2. 5. 2024 upraveno podle OSSZ	3. 6. 2024 upraveno podle OSSZ	1. 8. 2024 upraveno podle OSSZ
3.	Doplatek na pojistném - termíny platí, pokud bylo podáno nejpozději, jinak do 8 dnů od podání přehledu	§ 14a odst. 3 z. č. 589/1992 Sb.	10. 5. 2024	7. 6. 2024	9. 8. 2024
4.	Změna zálohy při podání přehledu, které je v nejpozdější den, tj. 2. 5. 2024 (1. 8. 2024) - záloha se mění v měsíci, který následuje po podání přehledu, nebo v němž měl být podán	§ 14/6 z. č. 589/1992 Sb.	červen 2024	červenec 2024	září 2024
5.	Platba nové zálohy - záloha je splatná za kalendářní měsíc od 1. do posledního dne měsíce	§ 14a/1 z. č. 589/1992 Sb.	1. - 30. 6. 2024	1. - 31. 7. 2024	1. - 30. 9. 2024
Příklad	Změna zálohy při podání přehledu např.		20. 3. 2024	22. 5. 2024	20.6.2024
1.	Záloha se mění v měsíci, který následuje po podání přehledu nebo v němž měl být podán	§ 14/6 z. č. 589/1992 Sb.	duben 2024	červen 2024	červenec 2024
2.	Platba nové zálohy - záloha je splatná za kalendářní měsíc od 1. do posledního dne měsíce	§ 14a/1 z. č. 589/1992 Sb.	1. - 30. 4. 2024	1. - 30. 6. 2024	1. - 31. 7. 2024

Pokyny k vyplnění přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2023

https://portal.cssz.cz/documents/20122/35805/OSVC_2023_Pokyny+k+vypln%C4%9Bn%C3%AD.pdf

Zákon č. 155/1995 Sb. § 9 odst. 6 – VEDLEJŠÍ ČINNOST

- (6) Samostatná výdělečná činnost se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, pokud osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním roce
- vykonávala zaměstnání (odstavec 8 věta první), které založilo účast na nemocenském pojištění,
 - měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod,
 - měla nárok na rodičovský příspěvek nebo na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu, pokud tyto dávky náleží z nemocenského pojištění zaměstnanců, nebo osobně pečovala o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), pokud osoba, která je závislá na pomoci jiné osoby, je osobou blízkou, nebo žije s osobou samostatně výdělečně činnou v domácnosti, není-li osobou blízkou, nebo
 - byla nezaopatřeným dítětem podle § 20 odst. 4 písm. a).

Zaměstnáním se rozumí činnost zakládající účast na nemocenském pojištění zaměstnanců (§ 9 odst. 8 zákona č. 155/1995 Sb.).

Měsíční vyměřovací základ se zaokrouhuje na celé koruny směrem nahoru § 14 odst. 12 - z. č. 589/1992 Sb.
Záloha na pojistné za kalendářní měsíc je splatná od prvního dne do posledního dne kalendářního měsíce, za který se záloha na pojistné platí. (§ 14a z. č. 589/1992 Sb.)